

Hazai javaslatok brüsszeli bemutatója a 2020 utáni uniós KFI finanszírozáshoz

Hazai szakértői csoport bevonásával készült a 2021-től induló, kilencedik uniós kutatási és innovációs keretprogram (FP9) tartalmára és stratégiai irányaira vonatkozó magyar álláspont, amelyet Pálincás József, a Nemzeti Kutatási, Fejlesztési és Innovációs Hivatal elnöke ismertetett Brüsszelben. A jelenlegi uniós keretprogram 2014 és 2020 között mintegy 24 ezer milliárd forintos költségvetéssel, több száz pályázati program meghirdetésével fut.

A folytatásról és a megújításról alkotott magyar álláspontot ismertető rendezvényen a K+F területért felelős szlovén, lengyel és cseh miniszterhelyettesek is részt vettek és kerekasztal-beszélgetésen vitatták meg a régió országainak álláspontját a következő keretprogramról.

- [Magyar álláspont a kilencedik uniós kutatási és innovációs keretprogramról](#) PDF (260 KB)
- [Pálincás József előadása a magyar álláspontról](#) PDF (946 KB)

Az Európai Unió jelenlegi kutatási és innovációs keretprogramjával, a Horizont 2020-szal kapcsolatos hazai koordináció szakpolitikai felelőseként az NKFI Hivatal szakértői csoport bevonásával összegezte az eddigi magyar részvétel általános tapasztalatait, eredményeit, javaslatot tett a magyar szempontból kiemelten fontos jövőbeli stratégiai irányok meghatározására.

Pálincás József brüsszeli előadásában kiemelte: „A mai magyar közfinanszírozású KFI versenypályázati rendszerrel a 2020 utáni időkre is készülünk. Fontos, hogy a most meghozott támogatói döntésekkel a magyar pályázók nemzetközi versenyképességét erősítsük, ösztönözzük a nemzetközi kutatási és innovációs együttműködések, hogy 2020 után az uniós és globális versenyben egyaránt eredményesen pályázhassanak kutatóink, fejlesztőink és innovatív vállalkozásaink.”

A Magyarország brüsszeli Állandó Képviseletén rendezett eseményen részt vett Aleksander Bobko, Lengyelország tudományért és felsőoktatásért felelős államtitkára, Tomaz Boh, Szlovénia oktatásért és tudományért felelős államtitkára, valamint Václav Velčovský, Csehország oktatásért felelős miniszterhelyettese.

A Brüsszelben ismertetett dokumentum szerint a nemzeti és uniós források összehangolt, egymást kiegészítő, értékteremtő felhasználásával tehető hatékonyra a kutatás-fejlesztési és innovációs rendszer mind az Unió egészében, mind tagállami szinten. Az NKFI Hivatal kutatás-fejlesztési és innovációs versenypályázati felhívásai megalapozzák a nemzetközi szintre való kilépést, az uniós kutatási és innovációs keretprogramokban való eredményes megmérettetést.

A magyar álláspont szerint a piacteremtő, áttörést hozó innováció támogatása mellett a fokozatos fejlesztés révén megvalósuló innováció támogatására is nagy szükség van a keretprogramban. A kis- és középvállalkozások önálló fejlesztéseinek ösztönzése mellett a hazai álláspont kiemeli a kutatás-fejlesztési és innovációs források együttműködést ösztönző szerepét. A támogatási programok az ipari szereplők és a kutatóhelyek közötti együttműködés mellett a makroregionális együttműködési programok erősítéséhez is jelentősen hozzájárulnak. Magyarországon az ipari és kutatóhelyi együttműködések mintegy 200 milliárd forint keretösszegű támogatást nyertek el 2015 óta, ezzel megalapozva a 2020 utáni sikeres hazai részvételt az uniós keretprogram felhívásaiban. A hazai kutatásfinanszírozás a vállalati innováció ösztönzésére is számos pályázati konstrukcióban biztosít forrást. 2015 óta összességében 300 milliárd forintos keretösszegű támogatói döntés született vállalkozások kutatás-fejlesztési és innovációs programjainak finanszírozására, üzleti ötlet kidolgozására, célzott kutatásokra, prototípus kifejlesztésére, a már elkészült termék exportcélú továbbfejlesztésére, továbbá szellemi tulajdonvédelemre, KFI szolgáltatás vásárlására, valamint startup inkubátorok létrehozására.

A magyar álláspont a finanszírozás és a forráskoordináció mellett stratégiai jelentőségű szakpolitikai témákat is érint. A kutatói bérek esetében célként jelöli meg, hogy a kutatói bérek közelítésével csökkenjen a bérfeszültség a régi és a 2004 óta csatlakozott tagállamok kutatói között, ezzel a kutatói elvándorlás mértéke is csökkenjen. A nyílt tudományra (open science) is kitér a javaslat, rámutatva, hogy a keretprogramnak az eredmények nyílt hozzáférését célzó intézkedéseket kell tartalmaznia. Pálincás József hangsúlyozta, hogy a keretprogram pályázati adminisztrációjának egyszerűsítését szükséges tovább folytatni a pályázók számára előnyösebb rugalmas támogatási formák alkalmazásával, az értékelési és szerződéskötés folyamatok további gyorsításával. Az NKFI Hivatal elnöke hozzátette, hogy a keretprogram és a strukturális alapok támogatásainak együttes, koordinált felhasználását ösztönző szabályrendszer kialakítása szükséges.

A 2021 utáni keretprogram költségvetésének várható nagyságrendjét jelzi, hogy a most futó keretprogram teljes költségvetése mintegy 24 ezer milliárd forint, amelyből néhány hete mintegy [9000 milliárd forint keretösszegű felhívást](#) hirdetett meg az Európai Bizottság. A hazai intézmények, vállalkozások az uniós kutatási, fejlesztési és innovációs keretprogramjában, a Horizont 2020 programban eddig több mint 140 millió eurót, azaz 42 milliárd forintot meghaladó forrást nyertek el. A Horizont 2020 program 2017 nyarán lezajlott félidei értékeléséhez kapcsolódóan elkezdődött az EU következő kutatási és innovációs keretprogramjának előkészítése is. A tagállami álláspontok megjelentetése része a tervezési feladatoknak. A várhatóan 2018 júniusában közzéteendő FP9-javaslatcsomagot az uniós tagállamok és az Európai Parlament képviselői tárgyalják majd részleteiben, és döntenek együttesen annak végleges költségvetéséről, formájáról és tartalmáról. A tagállami álláspontok támpontot nyújtanak a tagállamok egymás közti egyeztetéseihez is, a kölcsönös érdekek azonosításához és a későbbi közös fellépéshez. A magyar álláspont kialakításában közreműködő szakértői csoport a hazai, illetve nemzetközi kutatás-fejlesztési és innovációs szakpolitikákat jól ismerő, valamint az eddigi uniós keretprogramok alakulását is figyelemmel kísérő, [elismert akadémiai, egyetemi és vállalati vezetőkből, továbbá a](#)

Az Európai Unió 2020 utáni kutatási és innovációs pályázati keretprogramjának kialakítására vonatkozó főbb magyar ajánlások

- Kezeljük a kutatást, a fejlesztést és az innovációt prioritásként az EU szakpolitikai között a költségvetés jelentős megemelésével EU-s és nemzeti szinten. Növeljük a hatékonyságot az EU-s és tagállami KFI politikák és programok jobb koordinálásával.
- A keretprogram megvalósításának legfontosabb elvei a kiválóság, az együttműködés, az eredményesség, a fenntarthatóság, az európai hozzáadott érték és a nyitottság legyenek.
- Maradjon a tudományos és technológiai kiválóság a keretprogram fókuszában, járuljon hozzá az EU versenyképességéhez és az európai relevanciával bíró társadalmi kihívások kezeléséhez.
- Az Európai Kutatási Térség koncepciójának keretében támogatjuk a tagországok és a régiók teljes potenciáljának és kapacitásának kiaknázását.
- Fontosnak tartjuk, az Európai Kutatási Tanács programjainak, a Marie Skłodowska Curie akciók és a Jövőbeni és Feltörekvő Technológiák kezdeményezés folytatását és költségvetésének jelentős emelését.
- Erősítsük az ESFRI ((Európai Infrastruktúrák Stratégiai Fóruma) szerepét a stratégiai tervezésben és az európai kutatási infrastruktúrák koordinálásában, és támogassuk a kutatási infrastruktúrákhoz való transznacionális hozzáférést.
- Tartsuk meg a megfelelő egyensúlyt a felfedező és alkalmazott kutatások, valamint a piacközelbeli tevékenységek között és támogassuk mind az áttörést hozó, mind a fokozatos fejlesztés révén megvalósuló innovációt.
- Tartsunk fent egy külön programrészt a keretprogramon belül a kulcstechnológiák (KET) számára.
- Továbbra is támogassuk az Európai Innovációs és Technológiai Intézetet (EIT), valamint Tudás és Innovációs Közösségeit (KIC) az európai innovációs kapacitások és képességek fejlesztése érdekében.
- Vonjuk be a kulcsszereplőket és a szélesebb közvéleményt a társadalmi kihívásokon belüli, leginkább releváns missziók meghatározásába, de mindezt hangoljuk össze a stratégiai programozással és tudományosan alapozzuk meg.
- Integráljuk jobban a társadalom- és humántudományokat (SSH) az egész keretprogramban, tartsunk fent külön programrészt az SSH-ra.
- Folytassuk és erősítsük meg a „Kiválóság terjesztése és a részvétel szélesítése” akciókat és vezessük be „a részvétel szélesítését (widening)” horizontális szempontként minden olyan akcióban, amelynek célja a szélesebb társadalmi és gazdasági hatás elérése.
- Egyszerűsítsük még inkább a végrehajtást a felhasználók szempontjából nagyobb rugalmassággal, és teremtsünk valódi szinergiákat az EU keretprogram, az Európai Strukturális és Befektetési Alapok (ESIF) és a nemzeti KFI programok között.
- Tartsuk fent és erősítsük a nyílt hozzáférést célzó intézkedéseket.

Budapest, 2017. november 30.